

Indholdsfortegnelse for bilag

1 Til godkendelse	2
1.1 Dagsorden	2
1.2 Referat	2
Bilag 1: Referat - Rådmandsmøde - 21.08.18	2
1.3 Udmøntning af årets Lov- og Cirkulæreprogram	6
Bilag 1: Indstilling Udmøntning af Lov- og Cirkulære	6
1.4 Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20	15
Bilag 1: Rådmandsindstilling Rammeaftale 2019-20 040918	15
Bilag 2: Bilag 1 Byrådsindstilling Rammeaftale 2019-20	19
Bilag 3: Bilag 2 Udkast til Rammeaftale 2019-20	26
Bilag 4: Bilag 3 Høringssvar Handicaprådet Rammeaftale 2019-20	49
Bilag 5: Bilag 4 Høringssvar MBU Rammeaftale 2019-20	51
Bilag 6: Bilag 5 Høringssvar MSO Rammeaftale 2019-20	53
2 Til drøftelse	55
2.1 Temadrøftelse - Gentænkning af beskæftigelsesindsatsen for indvandrerkvinder med ikke-vestlig baggrund	55
Bilag 1: Oplæg til temadrøftelse på rådmandsmøde om beskæftigelsesindsats for indvandrerkvinder	55
Bilag 2: Befolkningen fordelt på ydelsesgrupper mv	65
3 Til orientering	73
3.1 Orientering fra Magistraten	73
3.2 Orientering om Udvalgsmødet	73
3.3 Bordrunde	73
Bilag 1: Bordrunde	73

Bilagsforside

Dokument Titel: Referat - Rådmandsmøde - 21.08.18

Dagsordens titel Referat

Dagsordenspunkt nr 1.2

Referat

Rådmandsmøde

Dato: 21. august 2018
Tid: 13:30 - 15:30
Sted: Rådmandens kontor, Rådhuset
Deltagere: Kristian Würtz (KW)
Erik Kaastrup-Hansen (EKH)
Vibeke Jensen (VJ)
Lotte Henriksen (LH)
Bjarne Høyer Andresen (BHA)
Jeanette L. Hoppe (JLH)
Christina Woetmann (referent)

Afbud:

Fraværende:

Bemærk:

1 Til godkendelse

1.1 Dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

1.2 Referat

Referatet blev godkendt.

1.3 Opfølgning på mål og økonomi efter 2. kvartal 2018

Forvaltninger og fællesstabe har udarbejdet en samlet opfølgning på mål og økonomi på baggrund af første halvårs 2018. Opfølgningen har til formål at orientere rådmanden om udviklingen i afdelingens mål og økonomi.

Indstilling om,

- 1) at opfølgningen på Sociale Forhold og Beskæftigelses mål og økonomi efter første halvår 2018 tages til efterretning (indstilling og bilag 1).
- 2) at den korte version af statusrapporten og et overblik over økonomien fremsendes til Social- og Beskæftigelsesudvalget (bilag 2 og 3).

- 3) at det vedlagte bidrag om økonomiske forventninger fremsendes til Borgmesterens Afdeling, der udarbejder et samlet forventet halvårsregnskab for kommunen (bilag 4).
- 4) at status på investeringsmodeller tages til efterretning og godkendes til fremsendelse til Borgmesterens Afdeling (bilag 5).

BHA præsenterede indstillingen.

Indstillingen blev godkendt.

(Økonomi følger op)

1.4 Muligheder på boligområdet som følge af frikommunenetværket om billigere boliger og fleksible boligløsninger

Aarhus Kommune har siden 2016 deltaget i et frikommunenetværk på boligområdet. I Indstillingen redegør vi for mulighederne, herunder de tiltag, der allerede er taget i brug. Derudover præsenteres de muligheder, som forvaltningen ønsker at arbejde videre med, herunder udslusningsboliger, private anvisninger, vederlagsfri afbenyttelse af grunde og borgerstyrede budgetter til en afgrænset gruppe af unge.

Indstilling om,

- 1) at Rådmanden tager orienteringen om muligheder på boligområdet som følge af, at vi er frikommune til efterretning
- 2) at Rådmanden træffer beslutning om, at der arbejdes videre med følgende 3 punkter:
 - I. Udslusningsboliger
 - II. Private anvisninger – Samspil med 1-2 private udlejere
 - III. Vederlagsfri afbenyttelse af grunde i mindst 30 år
- 3) at Rådmanden træffer beslutning om, at halvdelen af de 800.000 kr., der er afsat til huslejetilskud, jf. budgetforlig 2018, anvendes som delvist borgerstyrede budgetter

BHA præsenterede indstillingen. Indstillingen blev derpå drøftet af mødekredsen.

- Økonomi følger op ift. eksempler vedr. beslutningspunkt. 2.2. og eventuelle forvaltningsretlige opmærksomhedspunkter i forhold til beslutningspunkt 3

Indstillingen blev godkendt med forbehold for ovenstående bemærkninger.

(Økonomi følger op)

2 Til drøftelse

3 Til orientering

3.1 Orientering om midtvejsstatus på sygefraværet i MSB

Sygefraværet i MSB bevæger sig i den rigtige retning med et fald på 0,27 arbejdsdage pr. medarbejder i årets første to kvartaler set i forhold til første halvår 2017. Men der er fortsat et stykke vej til at indfri målet om 10 pct. reduktion i 2018.

Indstilling om,

- 1) at rådmanden tager indstillingen til efterretning.

Indstillingen blev taget til efterretning.

3.2 Orientering fra Magistraten

3.3 Orientering om Udvalgsmødet

3.4 Bordrunde

- KW orienterede om sin deltagelse i Executive Dinner ved Njord Gin i Sydhavnskvarteret. Det blev i den forbindelse aftalt, at BEF kontakter relevante interessenter fra mødet om muligheder for fremtidigt samarbejde på virksomhedsområdet. (BEF følger op)

Bilagsforside

Dokument Titel: Indstilling Udmøntning af Lov- og Cirkulære

Dagsordens titel Udmøntning af årets Lov- og
Cirkulæreprogram

Dagsordenspunkt nr 1.3

Indstilling

Til Rådmandsmøde
Fra Økonomi
Dato 31. august 2018

Udmøntning af årets Lov- og Cirkulæreprogram

1. Resume

Økonomi har i samarbejde med forvaltningerne vurderet det forslag til udmøntning af årets Lov- og Cirkulæreprogram, som Borgmesterens Afdeling har fremsendt.

Økonomi kan i store træk tilslutte sig forslaget.

Der er dog en række punkter, som ikke Økonomi ikke umiddelbart kan tilslutte sig. Disse er rejst over for Borgmesterens Afdeling.

Derudover er der i budgetforslaget en passus, der antyder at initiativer søsat af regeringen som en del af Moderniserings- og Effektivitetsprogrammet skal behandles som DUT-lignende sager i Aarhus. Der er rettet henvendelse til Borgmesterens Afdeling for at afklare dette.

2. Beslutningspunkter

At 1) rådmanden følger Økonomis anbefaling vedrørende de fire problematiske punkter beskrevet i afsnit 3.

At 2) rådmanden tager de foreslåede fordelinger af de uproblematiske punkter til efterretning.

3. Baggrund

Årets lov og cirkulæreprogram samler op på de økonomiske konsekvenser af de lovændringer der er

vedtaget af folketinget det seneste folketingsår og er således en del af budgetlægningsprocessen for kommende budgetår.

Der er truffet aftale med Borgmesterens afdeling omkring teknisk udmøntning af reservebeløbene fra årets lov og cirkulæreprogram.

Udmøntningen af compensationer for lovændringer indeholdt i årets Lov- og Cirkulæreprogram behandles politisk på 1. fællesmøde 19. september.

Programmet består udover "trapper" på tidligere års programpunkter (punkter med uens profil over årene), af compensationer for nye lovændringer. Flertallet vurderes at være uproblematisk, og udmøntes som forudsat af Borgmesterens Afdeling.

Der er dog fire forhold som skal adresseres særligt, jf. nedenstående.

Problematisk forhold

1) DUT-lignende håndtering af Moderniserings- og Effektivitetsprogrammet

Selvom det ikke direkte vedrører Lov- og Cirkulæreprogrammet skal det bemærkes at Borgmesterens Afdeling i budgetforslaget (netop udsendt til byrådet) åbner døren for at tiltag under Moderniserings- og Effektivitetsprogrammet (MEP) skal behandles som DUT-lignende sager i Aarhus Kommune – fx hvis der er tale om lovændringer.

Almindeligvis udmøntes effektiviseringskrav af denne type (30 mio. kr. hvert år i Aarhus) til afdelingerne efter deres andel af den decentraliserede økonomi. Med den nye formulering vil dele eller hele sparekravet udmøntes til dem som Borgmesterens Afdeling måtte vurdere har gavn af initiativerne lanceret under MEP. Det er altså en slags "intern Aarhus-DUT". Det vil i givet fald være en praksisændring.

Formuleringen levner plads til fortolkning, og der vil kunne opstå en række gråzoner i forhold til hvornår der er konkret indhold i initiativerne (og besparelsen udmøntes målrettet), og hvornår det er mere luftigt (og ikke giver anledning til udgiftsreduktioner).

Den situation er opstået netop i år i forhold til regelforenklingspakken. **Det anbefales** at Økonomi i første omgang tager kontakt til Borgmesterens Afdeling med henblik på uddybning.

2) Ændret lovgivning vedr. FGU

Lovgivning vedrørende ny forberedende grunduddannelse, herunder ophævelse af lov om produktionsskoler, lov om kombineret ungdomsuddannelse og lov om erhvervsgrunduddannelse og ændring af en række love på Undervisningsministeriets område (Ny forberedende grunduddannelse).

Forberedende Grunduddannelse er for unge under 25 år, der har brug for forudgående faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Uddannelsen skal erstatte en række af de nuværende forberedende tilbud: Produktionsskoleforløb, kombineret ungdomsuddannelse (KUU) og erhvervsgrunduddannelse (EGU), almen voksenuddannelse (AVU), forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning for voksne (OBU).

Fuldt indfaset i 2021 er compensationen 37 mio. kr. til bidrag til drift af FGU'er, og 23 mio. kr. til merudgifter på overførselsområdet.

Det anbefales at udmønte beløbene som forudsat, men gøre det betinget af, at økonomien kan genåbnes såfremt der i perioden frem til idriftsættelse af ordningen kommer ændrede forudsætninger. Herudover kan økonomien genåbnes såfremt forudsætningerne omkring især den gennemsnitlige varighed af FGU forløb ikke holder på landsplan.

3) Forenkling af den økonomiske styring af beskæftigelsesindsatsen.

Forenkling af den økonomiske styring af den aktive beskæftigelsesindsats (afskaffelse af refusion af driftsudgifter ved aktivering under rådighedsbeløb)

Det anbefales ikke at udmønte reduktionen på 12 mio. kr. og i stedet lade håndteringen af de forudsatte ændringer afvente det egentlige vedtagelse af lovændringen. Dette er aftalt med Borgmesterens Afdeling. Det er i dette punkt at de 870 mio. kr. til finansiering af Erhvervspakken ligger (kommunerne skal omlægge vejlednings- og opkvalificeringsforløb til virksomhedsrettede forløb).

4) Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet

Folketinget har 5. april 2018 vedtaget en lovændring vedrørende klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. Lovændringen er udgiftsneutral for kommunerne som helhed, og er derfor ikke med i årets Lov- og cirkulæreprogram.

I kort form betyder lovændringen, at al sundhedsfaglig behandling, der er foretaget af en autoriseret sundhedsperson eller dennes medhjælp, er dækket - uanset hvor behandlingen foregår. Dermed udvides målgruppen til at omfatte sociale botilbud.

Besparelsen for kommunerne under ét kommer bl.a. ved at der indføres et egetbidrag, som patienten betaler hvis vedkommende vinder sagen. Da MSB's borgere ikke tidligere har været omfattet af målgruppen, er der ingen sparede udgifter at modregne.

Socialforvaltningen forventer ikke der kommer mange sager, men til gengæld er der bekymring for, om den enkelte sag kan blive meget dyr – som fx sager om tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab.

Det er vanskeligt at vurdere den konkrete merudgift, da den formentligt vil være stærkt varierende fra ingenting i nogle år til dyre enkeltstående sager i andre år.

Det anbefales at der indsamles yderligere viden om MSO's forventninger til området, da plejehjem også er omfattet af udvidelsen ligesom sociale botilbud, inden det besluttet om sagen skal rejses for Borgmesterens Afdeling.

Punkter med aftalte fordelinger, som vurderes uproblematisk

Nedenstående fordelinger anbefales godkendt.

Forsøg med socialt frikort

Forsøg med socialt frikort

Efter vedtagelse af lovforslaget forpligtes kommunerne til en ny visitationsopgave i forsøgsperioden. Visitationsopgaven vil bestå i, at kommunen vurderer ansøgninger om socialt frikort og træffer afgørelse efter indholdet i indeværende lovforslag. Ved tildeling af socialt frikort er det kommunens opgave at indberette borgerens

cpr-nummer samt udstedelsesdato i den dertil indrettede tværkommunale it-løsning. Kommunerne kompenseres i forsøgsordningens første år (2019) med 5,8 mio. kr. til visitation og klagebehandling. I forsøgsordningens andet år (2020) forventes det, at antallet af nyvisitationer vil være markant færre end i forsøgsordningens første år (2019). Her kompenseres kommunerne med 1,5 mio. kr. til visitation og klagebehandling. Da modtagerne af socialt frikort ikke får modregnet den omfattede indtægt i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser, vil der være en kommunal merudgift forbundet med dette. Kommunerne kompenseres i 2019 og 2020 med 1,6 mio. kr. for mindre modregning i sociale ydelser (kontanthjælp og førtidspension).

På sagsbehandlerniveau i Sociale Forhold og Beskæftigelse er der enighed om at 80/20-fordeling imellem Socialpsykiatri og Udsatte Voksne og Beskæftigelsesforvaltningen er rimelig. Beløbet er 437.000 kr. i 2019.

Anvendelse af tvang ved somatisk behandling

Anvendelse af tvang ved somatisk behandling

Lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile
Med loven indføres regler, hvorved det bliver tilladt at tvangsbehandle varigt inhabile somatiske patienter over 15 år. Loven skal sikre muligheden for at behandle patienter, som på grund af deres mentale tilstand ikke formår at forholde sig

fornuftsmæssigt til et behandlingsbehov. Lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile medførere merudgifter for kommunerne til følgende tre elementer; indberetning, protokolføring og klagesagsbehandling.

MSB og MSO er nået til enighed om at begge afdelinger får en meropgave med denne lovændring. Det foreslås at dele compensationen 50/50 med henblik på en eventuel efterregulering i 2019, når der er klarhed over de faktiske konsekvenser af den nye lov i de to afdelinger. Der er dog behov for en relativt pragmatisk opgørelse af meropgaverne, da beløbet ikke retfærdiggør dokumentation mv. i større omfang ligesom opgørelsen vil skulle ske med afsæt i en fælles forståelse.

Det samlede beløb er 354.000 kr. fra 2019 og varigt.

Uddannelsesparathedsvurdering

Ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Uddannelsesparathedsvurdering)

Lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. er ændret, således at der skal indføres en praksisfaglig dimension i uddannelsesparathedsvurderingen. Formålet er at tydeliggøre og fremhæve elevernes kompetencer på det praksisfaglige område, bl.a. med henblik på at udfordre nogle af de elever, som alene er orienterede mod gymnasiale uddannelser.

Der er enighed med MBU om at dele compensationen på 446.000 kr. årligt 50/50.

Kompetenceløft til sundhedspersonale

Kompetenceløft til det kommunale sundhedspersonale

Der er i økonomiaftalen som et engangsbeløb i 2018 afsat 100 mio. kr. i form af finansiering og serviceramme til at styrke de sundhedsfaglige kompetencer i kommunerne. Midlerne forudses at finansiere konkrete uddannelsesforløb. Der peges i den forbindelse på løft af kompetencer i forhold til tidlig opsporing, kliniske kompetencer samt koordinering og understøttelse af komplekse patientforløb. Kompetenceløftet er målrettet sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere, fysio- og ergoterapeuter mv. og skal bl.a. styrke kommunernes muligheder for rekruttering.

Borgmesterens Afdeling har fordelt compensationen på baggrund af KRL-data på samlede lønudgifter til sundheds-, social- og sygepersonale i de tre berørte afdelinger fordelt på grupperne sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere, samt fysio- og ergoterapeuter.

Beløbet er i økonomiaftalen givet som et engangsbeløb i 2018.

Fordeling af punkt 82: "Kompetenceløft af kommunalt sundhedspersonale"

	Andel af samlet lønudgift	2018 -1.000 kr.-	Sektor
<u>Magistratsafdeling</u>			
Sociale forhold og Beskæftigelse	8,4%	497	1.02
Sundhed og Omsorg	87,7%	5.176	3.31
Børn og Unge	3,8%	226	5.51

Det vurderes at være en rimelig fordelingsnøgle, og anbefales endvidere at føre den samme fordeling videre internt i Sociale Forhold og Beskæftigelse. Den hedder 92 % til socialområdet (457.000 kr.) og 8 % til beskæftigelsesområdet (40.000 kr.). Dette er aftalt mellem sagsbehandlerne i forvaltningerne.

Øvrigt

Til orientering.

Kompensation vedr. Databeskyttelsesforordning

Der er afsat cirka 4 mio. kr. årligt til Aarhus' merudgifter i forbindelse med den nye Databeskyttelsesforordning. Pengene er i første omgang afsat på en reserve med henblik på efterfølgende fordeling på oplæg fra Borgmesterens Afdeling.

Tlf.: 89 40 20 00

E-post: okonomi@msb.aarhus.dk

Sagsbehandler: Morten Poulsgaard

Tlf.: 89 40 26 67

E-post: mopou@aarhus.dk

Bilagsforside

Dokument Titel: Rådmandsindstilling Rammeaftale 2019-20
040918

Dagsordens titel Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20

Dagsordenspunkt nr 1.4

Indstilling

Til Rådmanden
Fra Økonomi
Dato 31. august 2018

Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20

1. Resume

Et udkast til Rammeaftale 2019-20 ligger klar til godkendelse i kommunalbestyrelserne og i regionsrådet.

Nærværende indstilling omhandler godkendelse af endelig Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20.

Byrådsindstillingen er tilføjet høringssvar til Rammeaftalen fra Handicaprådet, MBU og MSO, som ikke forelå, da Rådmandsmødet behandlede et udkast til Byrådsindstillingen primo august.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Rådmandsmødet godkender Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20

At 2) Rådmandsmødet drøfter, hvorledes MSOs bekymringer over oplevede stigninger i taksterne kan imødekommes, fx ved en dialog mellem Socialforvaltningen og MSO

3. Baggrund

Et udkast til pejlemærker til Rammeaftale 2019-20 har i april måned været i høring i Social- og Beskæftigelsesudvalget og Handicaprådet. Alle indkomne høringssvar er behandlet i DASSOS, og den foreliggende version af Rammeaftale 2019-20 er opdateret med de af DASSOS besluttede ændringer/tilretninger på baggrund af indkomne høringssvar.

Et udkast til Byrådsindstilling behandlet på rådmandsmøde primo august har sammen med Rammeaftale 2019-20

været i høring i MSO og MBU. Rammeaftalen har tilsvarende været i høring i Handicaprådet.

I det afgivne høringssvar tilkendegiver Handicaprådet, at de stærkt advarer mod gennemførelsen af en takstreduktion på 2 %.

MBU har et enkelt tilbud i Rammeaftalen, som er målrettet børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicap samt varige, gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Såfremt Byrådet godkender Rammeaftalen tilkendegiver MBU, at de vil imødekomme takstreduktionen.

MSO tager forbehold for, at der i indstillingen står beskrevet, at takstfaldskravet bidrager til billigere køb af eksterne pladser. MSO oplever som følge af differentiering af takstgrupperne, at udgifterne til køb af pladser i Skanderborg Kommune stiger, og tilsvarende for køb af pladser i Socialforvaltningen, om end i mindre procentuelt omfang.

MSB kan hertil bemærke, at takstfaldskravet opgøres for en kommune under ét, hvorfor udviklingen i pris på den enkelte plads kan variere. Alle kommuner i Region Midt har i perioden 2015-18 fremvist det tidligere aftalte takstfaldskrav.

Det foreslås, at de konkrete udfordringer, som MSO løfter i sit høringssvar, afklares ved en intern drøftelse mellem Socialforvaltningen og MSO, herunder evt. indgåelse af dialog med Skanderborg Kommune. MSOs høringssvar forholder sig ikke til godkendelse af Rammeaftalen og takstfaldskravet generelt, herunder det faktum at en takstreduktion trækker priserne nedad, og dermed sætter en ramme for mulighederne for stigninger i priserne.

4. Effekt

Intet at bemærke

5. Ydelse

Intet at bemærke

6. Organisering

Proces for godkendelse af Rammeaftale 2019-20:

4. september: Rådmandsmøde

- Godkendelse af endelig Byrådsindstilling (opdateret med høringssvar)

17. september: Magistratsbehandling

26. september: Byrådsbehandling

15. oktober: Frist for godkendelse i byrådet

7. Ressourcer

Intet at bemærke

Bilag:

Bilag 1: Byrådsindstilling Rammeaftale 2019-20

Bilag 2: Udkast til Rammeaftale 2019-20

Bilag 3: Høringssvar Handicaprådet Rammeaftale 2019-20

Bilag 4: Høringssvar MBU Rammeaftale 2019-20

Bilag 5: Høringssvar MSO Rammeaftale 2019-20

Økonomi

Tegn: 2894

Sagsbehandler: Janne Folden Bang

E-post: jfb@aarhus.dk

Bilag 2/6

Dokument Titel: **Bilag 1 Byrådsindstilling
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordens titel: **Byrådsindstilling om
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordenspunkt nr **1.4**

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Sociale Forhold og Beskæftigelse samt
Borgmesterens Afdeling
Dato 6. september 2018

AARHUS
KOMMUNE

Rammeaftale 2019-20 for det specialiserede socialområde

1. Resume

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Rammeaftale 2019-20 indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

I aftalen sætter kommunerne og regionen fokus på følgende 3 udviklingsområder: Den nære psykiatri – et fælles udviklingsområde mellem Sundhedsaftalen og Rammeaftalen, Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme samt Effekt, kvalitet og progression i tilbud og takster.

Rammeaftalen indeholder tillige et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver kommunerne, at der er sammenhæng mellem deres behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

I Rammeaftalen indgår en aftale om udvikling i taksterne i den fireårige periode 2019–22. Det er indeholdt i aftalen, at taksterne reduceres med minimum 2% i hele perioden (svarende til 0,5% årligt), at der er mulighed for at fratrække den del over 3%, der blev aftalt i sidste periode, og endelig at aftalen tages op til fornyet drøftelse i 2019.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet tiltræder Rammeaftale 2019-20 som forelagt.

3. Baggrund

Det er lovbestemt, at der skal indgås en rammeaftale mellem kommunalbestyrelserne i de 19 midtjyske kommuner og regionsrådet i Region Midtjylland. Fra og med 2019 er rammeaftalerne 2-årige.

Rammeaftalen indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område og er indgået på baggrund af:

- a) Servicelovens §6 omhandlende det sociale område
- b) Almenboligloven §185b omhandlende tilbud på det almene ældreboligområde
- c) Specialundervisningslovens §6h omhandlende specialundervisning for voksne

Arbejdet med Rammeaftalen sker i samarbejde mellem repræsentanter fra kommunerne og Region Midtjylland i diverse fora på såvel administrativt som politisk niveau, ligesom brugerorganisationer er hørt; fx har rammeaftalens pejlemærker været i høring i foråret i Handicaprådet og i Social- og Beskæftigelsesudvalget.

Kommunekontaktrådet i Midtjylland (KKR Midtjylland) har på møde den 14. juni 2018 behandlet udkast til Rammeaftale 2019-20. KKR Midtjylland anbefaler, at udkastet til Rammeaftale 2019-20 godkendes i kommunalbestyrelserne og regionsrådet. Rammeaftale 2019-20 skal være godkendt senest d. 15. oktober 2018 og træder i kraft d. 1. januar 2019.

4. Effekt

I Rammeaftale 2019-20 sætter kommunerne og regionen fokus på følgende tre udviklingsområder:

Den nære psykiatri. Området indgår som et fælles udviklingsområde mellem Sundhedsaftalen og Rammeaftalen. Der er dannet en fælles alliance om den nære psykiatri mellem de 19 kommuner, Region Midtjylland, PLO Midtjylland og bruger- og pårørendeorganisationer om at forbedre og sætte en fælles retning for udvikling af den nære psykiatri i Midtjylland.

Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme.

De midtjyske kommuner peger på, at der er et stort potentiale i at samarbejde på tværs om at finde nye metoder og veje til at forebygge skolevægring blandt børn og unge med autisme. Når et barn eller en ung med autisme oplever at være isoleret og ekskluderet, er der risiko for, at det medfører varig nedsat livskvalitet og manglende deltagelse i samfundet. Der er tillige behov for at sætte fokus på overgange fra skole til ungdomsuddannelse og videre til beskæftigelse.

Effekt, kvalitet og progression i tilbud og takster.

Gennem øget kvalitet i opgaveløsningen og brugeroplevet kvalitet skabes effekt og progression hos borgeren. På denne baggrund skal der deles viden om og gøres brug af de faglige indsatser, der virker. Med afsæt i det rehabiliterende arbejdes redskaber om mål og opfølgning, skal dialogen styrkes om målsætning for progression og effekten af indsatsen.

Effekten af takstreduktionen vil enten tage form som en effektivisering i regi af de berørte enheder eller som en besparelse med eventuel konsekvens for serviceniveauet. Med de besluttede sparekrav i forbindelse med Budget 2019, er alle afdelinger i kommunen i forvejen underlagt en budgetreduktion. Takstfaldkravet udmøntes som en del af sparekravet. Samtidig bidrager takstfaldskravet til sparekravet i form af billigere køb af eksterne pladser.

5. Ydelse

Rammeaftalen indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud. I Midtjylland er ca. 10.000 dag- og døgnpladser omfattet af Rammeaftalen.

I aftalebilaget Styringsaftale fremgår de regler, der gælder for kommunernes anvendelse af pladser i andre kommuner og ved regionen. Klare og præcise regler er forudsætningen for, at hver enkelt kommune kan have tillid og sikkerhed for, at ressourcerne anvendes lige så

effektivt, når der visiteres til regionens eller andre kommuners tilbud, som når der benyttes tilbud i eget regi.

6. Organisering

Rammeaftalen omfatter alle tilbud, der drives af Region Midtjylland. Desuden er kommunale tilbud, hvor mere end 5 procent af pladserne benyttes af andre kommuner, omfattet af Rammeaftalen. I Socialforvaltningen er en stor del af tilbuddene omfattet, mens der i Børn og Unge kun er omfattet et enkelt tilbud. Tillige er udvalgte abonnementsydelser i Sundhed og Omsorg omfattet af aftalen.

Den foreliggende Rammeaftale har været i høring i Handicaprådet, ligesom Rammeaftalen samt et udkast til nærværende byrådsindstillingen har været i høring i Børn og Unge samt Sundhed og Omsorg. Endvidere har Rammeaftalen været til orientering i Social- og Beskæftigelsesudvalget.

I det afgivne høringssvar tilkendegiver Handicaprådet, at de stærk advarer mod gennemførelsen af en takstreduktion på 2 %, set i lyset af de foregående års takstreduktion på 3%.

MBU har et enkelt tilbud i Rammeaftalen, som er målrettet børn og unge med fysiske og psykiske handicap samt varige, gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Såfremt Byrådet godkender Rammeaftalen tilkendegiver MBU i deres høringssvar, at de vil imødekomme takstreduktionen.

MSO udtrykker i sit høringssvar ønske om, at der indenfor udviklingsområdet "Den nære psykiatri" udvikles initiativer, som tilgodeser alle aldersgrupper. Samtidig oplever MSO, grundet differentiering i taksterne, at deres udgifter til køb er stigende, og tager derfor forbehold for at en takstreduktion medfører billigere køb af eksterne pladser.

Det kan til MSOs høringssvar bemærkes, at takstreduktionen for den enkelte kommune opgøres ud fra en gennemsnitsbetragtning, hvorfor omkostningen for den

enkelte plads kan have en anden profil end kommunens samlede takstreduktionsprofil.

7. Ressourcer

Rammeaftalen sætter rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud. Aftaler herom er beskrevet i aftalebilaget Styringsaftale.

I udkastet til Rammeaftalen indgår følgende aftale om udvikling i taksterne i perioden 2019–22:

- Taksterne kan ikke stige i perioden
- Taksterne reduceres med minimum 2% i hele perioden (svarende til 0,5% årligt)
- Der er mulighed for at fratrække den del over 3%, der blev aftalt i sidste periode
- Det aftales, at aftalen tages op til fornyet drøftelse i 2019

Den tidligere takstaftale for perioden 2015-18 indeholdt et takstfaldskrav på 3% over perioden (svarende til 1% årligt).

Aarhus Kommune realiserede i denne periode et samlet takstfald på 3,09%. Heraf udgjorde takstfaldet i Sociale Forhold og Beskæftigelse 3,02%, mens der var et takstfald på 6,03% for det eneste tilbud, Børn og Unge har med i Rammeaftalen.

Jacob Bundsgaard
/ Niels Højberg

Kristian Würtz
/ Erik Kaastrup-Hansen

Bilag:

Bilag 1: Rammeaftale 2019-20

Bilag 2: Høringssvar fra Handicaprådet

Bilag 3: Høringssvar fra Børn og Unge

Bilag 4: Høringssvar fra Sundhed og Omsorg

Bilag 3/6

Dokument Titel:	Bilag 2 Udkast til Rammeaftale 2019-20
Dagsordens titel:	Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20
Dagsordenspunkt nr	1.4

Rammeaftale 2019-20

Politisk aftale om udvikling, koordinering og styring på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland

Indhold

Resumé	4
--------------	---

Udviklingsområder

Den nære psykiatri	6
--------------------------	---

Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme	8
--	---

Effekt, kvalitet og progression som det bærende princip	10
---	----

Nyt i styringsaftale 2019-20	12
------------------------------------	----

Principper for takstsamarbejdet	14
---------------------------------------	----

Øvrige fælles udviklingstiltag	16
--------------------------------------	----

Tværregional koordination	18
---------------------------------	----

Bilag til Rammeaftale 2019-20	20
-------------------------------------	----

Kontakt	21
---------------	----

Forord

Med rammeaftalen sætter vi i de midtjyske kommuner og region retningen for de kommende års samarbejde om udvikling af faglige indsatser og koordinering af kapacitet og styring på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Retningen er politisk sat med indspil fra kommunerne og regionen, og med udgangspunkt i en fælles vision om, at borgeren er i centrum, og at det er borgerens hverdag og livskvalitet, det handler om.

Aftalen er for første gang toårig. Det giver os bedre mulighed for at folde fælles udviklingsområder og initiativer ud i større omfang end tidligere.

I Rammeaftale 2019-20 sætter vi fokus på faglig udvikling inden for en række områder, hvor vi ser behov for at stå tættere sammen for at udvikle og udbrede metoder og viden om, hvad der virker.

Et væsentligt element i samarbejdet om at løfte rammeaftalens visioner er at skabe videndeling om faglige metoder og tilgange på tværs af kommuner og region – og med organisationer og civilsamfund som en vigtig medspiller.

Det kan vi kun gøre, når vi samarbejder om at styrke den faglighed, der skal understøtte borgerens potentiale for at kunne mestre sit eget liv.

Med rammeaftalen vil vi i de kommende år sætte fokus på at udvikle den nære psykiatri i en ny alliance med sundhedsområdet, praktiserende læger og patient- og pårørendeforeninger.

Vi vil også igangsætte fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme, så de får de bedste vilkår til at leve et godt liv og til at være en aktiv del af samfundet.

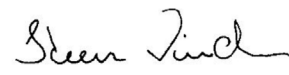
Derudover vil vi bidrage til at borgerne opnår størst mulig livskvalitet og mestring ved at sætte effekt, kvalitet og progression som det overordnede bærende princip i arbejdet med borgeren.

Vi ser frem til samarbejdet om at udfolde rammeaftalens visioner og initiativer til konkret handling – og vil takke alle jer, der er med til at give rammeaftalen liv og værdi lokalt.

Med venlig hilsen

Torben Hansen
Formand for KKR Midtjylland

Steen Vindum
Næstformand for KKR Midtjylland

Resumé

Udvikling og koordinering

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede social- og specialundervisningsområde i samarbejde med regionen. Denne koordination foregår via rammeaftalen, som indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

De midtjyske kommuner oplever generelt sammenhæng mellem deres behov og det samlede udbud af tilbud på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Flere kommuner oplever dog, at der er behov for faglig udvikling af tilbuddene til borgere med psykiske problemstillinger samt til børn og unge med en autismespektrumforstyrrelse.

I Rammeaftale 2019-20 sætter de midtjyske kommuner og region særligt fokus på 3 fælles udviklingsområder:

- Den nære psykiatri – et fælles udviklingsområde mellem den midtjyske Sundhedsaftale og Rammeaftale
- Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme
- Effekt, kvalitet og progression i tilbud og takster

Videndeling om faglige metoder og tilgange er et væsentligt element i samarbejdet om de 3 udviklingsområder.

De fælles udviklingsområder er beskrevet på de efterfølgende sider, og sætter retningen for de kommende års samarbejde på det sociale område i Midtjylland.

Styring og økonomi

Rammeaftalen omfatter de kommunale og regionale tilbud i den midtjyske region, som anvendes af flere kommuner end driftskommunen. I Midtjylland er ca. 10.000 dag- og døgnpladser omfattet af Rammeaftalen.

Rammeaftalen sætter rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud.

Dette sker gennem styringsaftalen, hvis primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og aftaler om køb og salg af pladser for kommunale og regionale tilbud i den midtjyske region.

Der udarbejdes årligt ledelsesinformation på baggrund af indberetninger fra kommuner og region med henblik på løbende at følge udviklingen på området. Udviklingen følges bl.a. via takstudvikling, belægning og kapacitet på de omfattede tilbud.

Styringsaftalen er et bilag til Rammeaftale 2019-20.

Rammeaftalens fælles mål og vision for borgerne

Samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland kendetegnes ved, at det gør en forskel for borgerne.

Vi arbejder sammen på tværs af de midtjyske kommuner og region for:

- At borgeren har mest muligt ansvar og indflydelse på eget liv med fokus på livskvalitet
- At indsatser hænger sammen og skabes sammen med borgeren, hele vejen rundt
- At borgerens ressourcer kommer i spil og skaber værdi i en tidlig og fokuseret indsats
- At alle er en del af et fællesskab

Samarbejdet skal sikre høj kvalitet i tilbuddene til alle målgrupper. Både for borgere med potentiale for rehabilitering og øget mestring og for borgere med varigt støttebehov.

Den nære psykiatri

Den nære psykiatri indgår som et fælles udviklingsområde i Rammeaftalen og Sundhedsaftalen for de kommende år.

Vi skal prioritere den nære psykiatri. Det skal vi fordi stadig flere borgere – både børn, unge og voksne – rammes af psykiske lidelser.

Indsatser, der retter sig mod den enkeltes hverdagsliv, spiller en afgørende rolle, både når man skal komme sig og leve et godt liv med en psykisk lidelse, og når psykiske lidelser skal forebygges.

Borgere med psykiske lidelser har en større dødelighed end befolkningen generelt og har sværere ved at bevare tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked end mennesker med somatiske lidelser. Mange borgere med psykiske lidelser har således komplekse problemer og brug for flere tilbud – ofte på tværs af de kommunale forvaltningsområder, den regionale behandlingspsykiatri, almen praksis og civilsamfundet.

En fælles retning for udviklingen af den nære psykiatri på tværs af kommuner, region, almen praksis og civilsamfund er derfor helt afgørende.

Derfor er der dannet en fælles alliance om den nære psykiatri mellem de 19 kommuner, Region Midtjylland, PLO Midtjylland og bruger- og pårørende organisationer, om at forbedre og udvikle den nære psykiatri i Midtjylland.

Vision

Forslag til vision er under udarbejdelse i samarbejdet om den nære psykiatri

Initiativer

- Vi udvikler konkrete initiativer, som understøtter en forstærket psykiatri på tværs af sektorer
- Vi iværksætter fælles løsninger, der giver bedre forløb og sammenhæng for borgerne
- Den nære psykiatri er et fælles udviklingsområde i Rammeaftale 2019-20 og den kommende Sundhedsaftale.

Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme

En procent af danske børn og unge har en diagnose inden for autismspektrumet. Disse børn og unge har ofte vanskeligt ved at trives i almene skole- og ungdomsmiljøer. De midtjyske kommuner peger på, at der er et stort potentiale i at samarbejde på tværs om at finde nye metoder og veje til at forebygge skolevægring blandt børn og unge med autisme.

Der er flere problematiske aspekter af skolevægring. Forskningen peger på en række følgevirkninger som social tilbagetrækning, faglige udfordringer, arbejdsløshed og øget risiko for psykiske problemstillinger. Der er således et stort menneskeligt og økonomisk potentiale i at udvikle foregribende og afhjælpende løsninger. Det er afgørende at forældrene aktiveres i dette arbejde, så der findes gode løsninger, der passer til familien.

Skolevægring er særligt problematisk i forhold til børn og unge med autisme. Forskning viser, at når et barn eller en ung med autisme oplever at være isoleret og ekskluderet, er der risiko for at det medfører varig nedsat livskvalitet og manglende deltagelse i samfundet.

Det første skridt er at skabe viden om tegn på skolevægring, så der kan reageres tidligt og hurtigt. Både hos forældrene, på skolen, hos de praktiserende læger og i kommunerne.

Der er behov for nye indsatser, så forældre og medarbejdere rustes til at tage hånd om problematikken. Bl.a. med fokus på udvikling af lokalt forankrede tilbud i tilknytning til skoler og uddannelser i nærmiljøet.

For unge med autisme er der særlig behov for at sætte fokus på de overgange de møder fra skole til ungdomsuddannelse og videre til beskæftigelse. Det er en sårbar periode for unge med autisme, fordi der stilles nye krav i form af eksempelvis job, videreuddannelse eller til at flytte hjemmefra. Samtidigt oplever de fleste at støtteniveauet ændrer sig, når de bliver 18 år. Derfor er det vigtigt at rette fokus mod, hvilke tiltag der kan gøres for at overgangen bliver så god som mulig.

Vision

Vi vil sikre en sammenhængende indsats mellem almen og specialområdet, så børn og unge med autisme får de bedste vilkår til at leve et godt liv og til at være en aktiv del af samfundet.

Initiativer

- Vi skaber viden om tidlige tegn på skolevægtring, så vi kan handle foregribende og hurtigt give barnet eller den unge den nødvendige støtte
- Vi udvikler metoder og modeller for lokalt forankrede indsatser i tilknytning til skoler og uddannelsesinstitutioner i de unges nærmiljø
- Vi finder gode løsninger sammen med forældrene
- Vi skaber gode overgange fra skole til ungdomsuddannelse og videre til beskæftigelse for unge med autisme

Effekt, kvalitet og progression som det bærende princip

For at vi kan udvikle tilbuddene på det specialiserede socialområde er det væsentligt at vi har et fælles fokus på effekt, progression og kvalitet. Det er gennem øget kvalitet i opgaveløsningen og brugeroplevet kvalitet, at vi kan skabe effekt og progression hos borgeren. Vi skal derfor dele viden om og gøre brug af de faglige indsatser, vi ved virker.

Et centralt redskab for det rehabiliterende arbejde er mål og opfølgning. Således er kommunerne i dag enige om at sætte mål for indsatsen i samarbejde med den enkelte borger. Mål og opfølgning er samtidig et bærende element i kommunikationen mellem myndighed og udfører om indsats og om borgerens udvikling.

Med det afsæt udvikles en fælles ramme for faglige begreber, der skal styrke dialogen mellem borger, myndighed og udfører om målsætning for progression og effekten af indsatsen. Det skal være med til at skabe gennemsigthed i sammenhængen mellem målsætning for borgeren og den indsats der iværksættes.

Kernen i den rehabiliterende indsats er, at styrke borgers egenmestring. Der er derfor et potentiale i at styrke den økonomiske opfølgning på borgernes udvikling, så de formodede effekter af den rehabiliterende indsats i højere grad afspejles i omfanget af indsatser.

Hensigten er at tydeliggøre sammenhængen mellem borgerens trivsel og udgifterne til borgers tilbud. I den sammenhæng er det relevant at gøre op med den traditionelle økonomiske styring og udvikle nye tilgange til styring på socialområdet.

Vision

Vi vil bidrage til at borgerne opnår størst mulig livskvalitet og mestring ved at sætte effekt, kvalitet og progression som det overordnede bærende princip i arbejdet med borgeren.

Vi vil sætte fokus på effekten af sociale indsatser og progression i borgerens udvikling ved at skabe gennemsigthed i sammenhængen mellem borgerens målsætning og den indsats, borgeren modtager.

Initiativer

- Vi deler viden om faglige metoder, der skaber effekt og progression. På den måde kan vi øge den enkelte borgers livskvalitet og mulighed for selv at mestre så stor en del af sit liv, som muligt.
- Vi bruger en fælles ramme for faglige begreber i dialogen med borgeren og hinanden om målsætninger, indsatser og opfølgning.
- Vi sikrer gennemsigthed i samhandlen, så borgerens progression afspejler sig i udgifterne for den ydelse, borgeren modtager.
- Vi udvikler nye økonomiske og effektbaserede styringsmodeller på socialområdet

Styringsaftale 2019-20

Rammeaftalen omfatter kommunale og regionale tilbud i den midtjyske region, som anvendes af flere kommuner end driftskommunen.

I Midtjylland er ca. 10.000 pladser inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde omfattet af Rammeaftalen.

Rammeaftalen sætter rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud.

Dette sker gennem Styringsaftalen, hvis primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og betalingsmodeller i den midtjyske region. Styringsaftalen fastlægger med andre ord spillereglerne for samarbejdet mellem køber og sælger.

Styringsaftale 2019-20 er et bilag 1 til Rammeaftalen og kan tilgås via dette [link](#)

Nyt i styringsaftale 2019-20

Takstaftale for perioden 2019-2022

De 19 Kommuner og Region Midtjylland indgår følgende aftale om udvikling i taksterne i perioden 2019 – 2022:

- Taksterne kan ikke stige i perioden
- Taksterne reduceres med minimum 2 pct. i hele perioden
- Der er mulighed for at fratrække den del over 3 pct., der blev aftalt i sidste periode
- Det aftales, at aftalen tages op til fornyet drøftelse i 2019

Forhold omkring udmøntning af takstaftalen til administrativt brug vil blive uddybet i styringsaftalen (bilag 1).

Forsorgstilbud og kvindekrisecentre

Forsorgshjem og kvindekrisecentre er boformer, der skal kunne modtage brugerne akut, og i taksten er derfor indregnet en finansiering af visse ledige perioder (tomgang). Udskrivningen kan ske med dags varsel og en borger kan have en udskrivningsdato på et tilbud samme dag som indskrivningen finder sted på et andet tilbud. Kommunerne er forpligtede til at betale for begge tilbud jf. Ankestyrelsen.

Ledelsesinformation

Ledelsesinformationen udarbejdes årligt på baggrund af indberetninger fra kommunerne og Region Midtjylland og er sammensat af takstudvikling på regnskabstal, takstudvikling baseret på budgettal, opgørelse af over- / underskud, belægningsoversigt samt pladsoversigt. Formålet med ledelsesinformationen er at kunne udpege relevante opmærksomhedspunkter over for driftsherrerne og tydeliggøre udviklingen på området.

Principper for takstsamarbejdet

Styringsaftalen bygger på følgende overordnede principper for takstsamarbejdet

Incitament til sikker drift

Driftsherren skal have incitament til at sikre en løbende økonomisk effektiv drift, herunder at der sker den nødvendige tilpasning af kapaciteten.

Den løbende tilpasning er afgørende for at undgå tomme pladser og for at minimere risikoen for underskud. Tilpasningen sker ved, at driftsherren kan foretage midlertidige kapacitetsændringer i tilbuddene. Køberkommunen skal have incitament til at indgå rettidig dialog med driftsherren om forventninger og ændringer i efterspørgslen.

Takster og udgiftsstyring

Taksterne skal være retvisende og sammenlignelige ydelser skal kunne sammenlignes på priserne udregnet efter samme principper.

Det overordnede fokus på takster er dels et behov for at kunne styre de kommunale og regionale udgifter, og dels et behov for udvikling af omkostningseffektive tilbud, hvor faglighed og kvalitet fortsat opretholdes.

Samme regler for alle udbydere af tilbud

For at sikre ensartede konkurrencevilkår gælder de samme regler for omkostningsberegninger for alle udbydere inden for rammeaftalens område. Der er enighed om, at taksterne betragtes som endelige, og at efterregulering skal begrænses i størst muligt omfang.

Regulering af over-/underskud

Takstbekendtgørelsen bestemmer, at driftsherren skal indregne tidligere års over- og underskud i taksterne. Overstiger et over- eller underskud +/- 5 % skal den del der er over 5% indregnes i taksten senest 2 år efter det år, over- eller underskuddet vedrører.

Taksterne skal generelt afspejle de langsigtede omkostninger. Derfor må mulighederne for at udligne over- og underskud på tværs af tilbud ikke bruges til at holde fast i, at nogle takster permanent ligger lidt over omkostningsniveauet for ydelsen, mens andre ligger lidt under. Derfor skal driftsherren overveje, om budgetterne på de enkelte ydelser/ydelsesniveauer skal reguleres, så budgetterne (og dermed taksterne) er et reelt udtryk for de gennemsnitlige langsigtede omkostninger.

Rammerne for takstsamarbejdet

Af Styringsaftale 2019-20 fremgår blandt andet:

- Hvilke tilbud, der er omfattet af rammeaftalen
- Eventuelle aftaler om udviklingen i takster for tilbud omfattet af rammeaftalen
- Aftaler om prisstruktur og takstberegning
- Aftaler om oprettelse og lukning af pladser
- Aftaler om afregning og betaling

Ingen af de midtjyske kommuner har tilkendegivet, at de ønsker at overtage regionale tilbud i forbindelse med fastlæggelsen af rammeaftalen.

Styringsaftalen er bilag 1 til rammeaftalen og kan tilgås via dette [link](#)

Status på det fælleskommunale samarbejde

Øvrige fælles udviklingstiltag

Aktuelle problemstillinger og behov for fælles handling på det sociale område drøftes løbende i den administrative styregruppe på det specialiserede social- og specialundervisningsområde (kaldet DASSOS), hvor socialdirektørerne i de 19 midtjyske kommuner og regionen mødes hvert kvartal. Samarbejdet i DASSOS kan følges på Sekretariat for Rammeaftalers hjemmeside [\[link\]](#).

Nedenfor ses en kort status på arbejdet med tidligere rammeaftalers udviklingsområder og øvrige fælles udviklingstiltag:

Videndeling om mål og metoder på voksenhandicapområdet

KKR Midtjylland har i perioden 2016-2018 sat særlig fokus på fælles indsatsområder og videndeling om faglige metoder på voksenhandicapområdet.

Arbejdet blev igangsat med et fælleskommunalt rammapapir, hvor KKR opfordrede kommunerne til sætte mål for indsatsen. Gennem projekter som afprøvning af Collective Impact metoden og temadage, er der udviklet og delt metoder til øget medborgerskab og integration af voksne borgere med handicap på arbejdsmarkedet, i fritidslivet og i lokalsamfundet. Læs mere her [\[link\]](#).

Revision af ledsageraftalen

Ledsageraftalen har til formål at sikre, at borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer får den nødvendige personlige hjælp samt hjælp til kommunikation og ledsagelse i forbindelse med behandling på hospitalet. Aftalen blev revideret i 2018 og kan læses her [\[link\]](#).

Kortlægning af kommunikationsområdet i Midtjylland

Kommunikationsområdet var et fælles udviklingsområde i Rammeaftale 2017.

Der blev gennemført en kortlægning af de midtjyske kommunikationscentre, der synliggjorde centrenes konkrete viden og indsatser, så kommunerne har samlet adgang til information om kommunikationscentre i Midtjylland. Kortlægningen kan læses her [\[link\]](#).

Anbefalinger til et styrket krisecentertilbud

Kapaciteten på de midtjyske krisecentre var under pres i 2016. Derfor besluttede kommunerne at sætte fokus på området ved at udarbejdede en række anbefalinger til et styrket krisecentertilbud i Midtjylland. Der udarbejdes en forløbsbeskrivelse med fokus på den helhedsorienterede tilgang. Sideløbende udarbejdes et overblik over de enkelte krisecentres særlige kompetencer. Følg arbejdet her [\[link\]](#).

Hjerneskaresamråd

I Midtjylland har regionen og kommunerne en fast samarbejdsstruktur på hjerneskaresområdet i form af hjerneskaresamråd for hhv. børn og unge og for voksne med erhvervet hjerneskares.

Hjerneskaresamrådene har i 2017 udarbejdet "Rapport om Rehabilitering på Specialiseret Niveau". Formålet er at opnå en fælles forståelse af begrebet på tværs af sektorerne, herunder definition og krav til funktionsevnevurdering, kompetencer og kvalitet. Rapporten følges op af en række konkrete initiativer. Hjerneskaresamrådenes aktiviteter kan løbende følges for børn og unge samrådet [\[link\]](#) og for voksen samrådet [\[link\]](#).

Tværregional koordination

Der findes 10 lands- og landsdelsdækkende tilbud samt 8 tilbud med sikrede afdelinger på landsplan. Kapaciteten og belægningen på disse tilbud koordineres tværregionalt, da der er tale om specialiserede tilbud, der er omfattet af hel eller delvis objektiv finansiering.

De eneste af disse tilbud, der er beliggende i Midtjylland, er de sikrede institutioner Koglen og Grenen, som drives af Region Midtjylland.

Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet og belægning er nærmere beskrevet i rammeaftalens bilag 2 [\[link\]](#).

Nedenfor findes en kort opsummering af hovedtendenserne.

Lands-og landsdelsdækkende tilbud

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud var i 2017 på 100 procent mod en belægning i 2016 på 104 procent. Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland har reduceret kapaciteten væsentligt i 2017 og 2018. Der igangsættes et opfølgende arbejde på tværs af regionerne.

Den sikrede boform Kofoedsminde i Region Sjælland har i 2016 øget antallet af pladser fra 34 til 44 og i 2017 fra 44 til 47. Samtidig havde tilbuddet i 2017 en belægning på 130 procent. Kapacitetsudviklingen følges tæt.

Sikrede afdelinger

På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger besluttede de regionale driftsherrer at reducere kapaciteten på landsplan med 20 pladser, så antallet af pladser i 2017 blev reduceret fra 126 til 106 pladser. I 2018 er antallet af pladser øget til 109. Den samlede belægning på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2017 på 90 procent.

Den tværregionale koordination

I forbindelse med udarbejdelsen af rammeaftalen har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Der er nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hver af de fem KKR. Koordinationsforum er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler.

Opgørelse af kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre afdelinger er et fælles bilag til rammeaftalerne i de 5 regioner.

De administrative styregrupper har ansvar for at følge udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre afdelinger, som er beliggende i egen region. Såfremt der sker eller er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov, skal styregruppen bringe det op i Koordinationsforum, så kommunerne i fællesskab kan løfte deres ansvar på området.

Bilag til Rammeaftale 2019-20

Rammeaftalens bilag

1. Styringsaftale 2019-20
2. Lands- og landsdækkende tilbud og sikrede afdelinger
3. Udviklingsplan, Landsbyen Sølund
4. Udviklingsplan, Specialområde Autisme, Region Midtjylland
5. Udviklingsplan, Specialområde Socialpsykiatri, Region Midtjylland
6. Organisering af det fælleskommunale samarbejde i Midtjylland
7. Tilbudsviften pr. januar 2019
8. Oversigt over pladser omfattet af rammeaftalen

Rammeaftalen med bilag kan findes på hjemmesiden:

<https://rammeaftale.viborg.dk/Rammeaftale/Rammeaftale-2019--2020>

Kontakt

Sekretariat for rammeaftaler
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Hjemmeside: **<https://rammeaftale.viborg.dk/>**

Mail: **takst@viborg.dk**

Tlf: 41 71 99 98

**Rammeaftale på det specialiserede social-
og specialundervisningsområde for de 19
midtjyske kommuner og Region Midtjylland**

Bilag 4/6

Dokument Titel:	Bilag 3 Høringssvar Handicaprådet Rammeaftale 2019-20
Dagsordens titel:	Byrådsindstilling om Rammeaftale 2019-20
Dagsordenspunkt nr	1.4

22. august 2018
Side 1 af 1

Handicaprådets høringssvar vedr. Rammeaftale 2019-20

Handicaprådet har på sit møde den 21. august 2018 drøftet udkastet til pejlemærker for Rammeaftale 2019-20 på det sociale område.

Handicaprådet har noteret sig, at de bemærkninger vedr. psykiatrien, der tidligere er fremsendt er indgået i det videre arbejde.

For så vidt angår takstreduktionen på 2% vil Handicaprådet stærkt advare mod, at denne gennemføres, især taget i betragtning, at der i de foregående år har været en reduktion på 3%.

På vegne af Handicaprådet

Finn Amby
formand

Mette Bjerre
næstformand

BORGMESTERENS AFDELING

HR og Jura
Aarhus Kommune

HR og Organisation
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 89 40 22 80

Direkte e-mail:
pj@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Per Jensen

Bilag 5/6

Dokument Titel: **Bilag 4 Høringssvar MBU
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordens titel: **Byrådsindstilling om
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordenspunkt nr **1.4**

Børn og Unges høringssvar vedrørende Rammeaftale 2019-20

22. august 2018
Side 1 af 1

Med Rammeaftalen gældende for 2019-20 ønsker de midtjyske kommuner og regionen at sætte fokus på tre centrale udviklingsområder: 1. Den nære psykiatri, 2. Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme og 3. Effekt, kvalitet og progression som det bærende princip.

MBU afgav i april 2018 sine kommentarer til disse tre pejlemærker og bemærkede i den forbindelse, at vi generelt set bakker op om pejlemærkerne, som alle adresser vigtige emner i det fælles kommunale og regionale samarbejde på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

MBU bemærker derudover, at aftaleudkastet, lig tidligere års rammeaftaler, indeholder en bestemmelse om, at taksterne på de i Rammeaftalen omfattede tilbud reduceres med i alt 2 % i perioden 2019-2022. Børn og Unge har et enkelt tilbud, der er omfattet af rammeaftalen, nemlig Klubben Holme Søndergaard. Dette tilbud skal, jf. aftaleudkastet, foretage besparelser på 2 % i den nævnte periode.

Klubben Holme Søndergaard er et tilbud målrettet de mest sårbare børn og unge i MBUs målgruppe, dvs. børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicap samt varige, gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Disse børn og unge har brug for et specialpædagogisk miljø med et højt specialiseret fagligt niveau. Der er desuden tale om en målgruppe, som Børn og Unge, i forbindelse med tidligere budgetforlig, har valgt at friholde for yderligere effektiviseringer.

Såfremt det kommende budgetforlig for 2019 medfører at MBU skal foretage besparelser, også på denne type vidtgående tilbud, vil Rammeaftalens bestemmelser om takstreduktioner på Klubben Holme Søndergaard blive imødekommet af disse.

Med venlig hilsen

Thomas Medom
rådmand

/

Søren Aakjær
konst. direktør

BØRN OG UNGE
Pædagogisk afdeling
Aarhus Kommune

PPR Administration
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 87 44 51

Direkte e-mail:
lodo@aarhus.dk

Sag: 18/042213-2
Sagsbehandler:
Louise Dam Overballe

Bilag 6/6

Dokument Titel: **Bilag 5 Høringssvar MSO
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordens titel: **Byrådsindstilling om
Rammeaftale 2019-20**

Dagsordenspunkt nr **1.4**

Høringssvar fra Magistratsafdeling for Sundhed og Omsorg vedr. indstilling om Rammeaftale 2019-20 for det specialiserede socialområde

29. august 2018
Side 1 af 1

Udviklingsområde 1 'den nære psykiatri' indeholder en målsætning om at forbedre og sætte en fælles retning for udvikling af den nære psykiatri i Midtjylland. Sundhed og Omsorg vil gerne opfordre til, at der udvikles initiativer, der retter sig mod alle aldersgrupper – børn, unge, voksne og ældre – således at alle grupper tilgodeses.

I styringsaftalen er der lagt op til, at taksterne reduceres med minimum 2 % i perioden 2019-22. I den udgående aftale for perioden 2015-18 var målsætningen en samlet reduktion af taksterne med minimum 3 %.

Men for Sundhed og Omsorg er taksten steget.

Sundhed og Omsorg køber botilbudspladser i socialforvaltningen, samt i andre kommuner og regionen. Vi kan konstatere, at taksterne, på bl.a. Stefanshjemmet og Vintervej, som Sundhed og Omsorg anvender, ikke er reduceret – tværtimod har der været en stigning i perioden 2015-18.

Fra 2015-18 er der åbnet op for en større differentiering af takstgrupperne. Skanderborg Kommune har omlagt deres takststruktur således, at de fleste af vores borger nu placeres i en dyrere takstgruppe. Samlet set er de specifikke takster på de botilbud Sundhed og Omsorg anvender i Socialforvaltningen steget med 8,4 % i perioden 2015-2018 (i 2018 p/l niveau). For Skanderborgs vedkommende betyder takstomlægningen, at vi fra 2019 betaler 14 % mere end i 2018 (i 2018 p/l niveau) for de samme borgere, svarende til 1,8 mio. kr. mere om året.

I indstillingen står der: *"Med de besluttede sparekrav i forbindelse med Budget 2019, er alle afdelinger i kommunen i forvejen underlagt en budgetreduktion. Takstfaldkravet udmøntes som en del af sparekravet. Samtidigt bidrager takstfaldskravet til sparekravet i form af billigere køb af eksterne pladser".* Sundhed og Omsorg tager forbehold for denne formulering, da dette ikke er gældende for afdelingen. Med en forventet stigning i ældre borgere lagt sammen med takstomlægningen, kan Sundhed og Omsorg forvente en merudgift i 2019 på 24,2 mio. kr. Derfor er det nødvendigt at se nærmere på aftalen, så Sundhed og Omsorg også opnår en takstreduktion, som aftalen lægger op til.

Kærlig hilsen

Jette Skive
Rådmand

/

Hosea Dutschke
Direktør

SUNDHED OG OMSORG

Ledelsessekretariat
Aarhus Kommune

Ledelsessekretariat

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 4187 4493

Direkte e-mail:
kah@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Karsten Haugaard

Bilagsforside

Dokument Titel:	Oplæg til temadrøftelse på rådmandsmøde om beskæftigelsesindsats for indvandrerkvinder
Dagsordens titel	Temadrøftelse - Gentænkning af beskæftigelsesindsatsen for indvandrerkvinder med ikke-vestlig baggrund
Dagsordenspunkt nr	2.1

31. august 2018
Side 1 af 9

Til	Rådmand Kristian Würtz
Til	Drøftelse
Kopi til	Vibeke Jensen

Gentænkning af beskæftigelsesindsatsen for indvandrerkvinder med ikke-vestlig baggrund - for at øge beskæftigelsen for disse

Dagsorden for drøftelsen:

- 1) Præsentation af problemstillingen og formålet med drøftelsen- Vibeke Jensen
- 2) Illustration via to cases- Ulla Istrup/ Anne Brændbyge, Faglig Service
- 3) Økologisk validitet som metode i en beskæftigelsessammenhæng- Per Willum, psykolog, Sociallægeinstitutionen
- 4) Temadrøftelse

Afgræsning af målgruppen:

Der er en stor andel af passive indvandrerkvinder. Bør beskæftigelsesindsatsen tilrettelægges anderledes for *hele* denne gruppe, eller skal vi fokusere på at yde et ekstra serviceniveau over for yngre kvinder?

Skal der eksempelvis være en forskel på indsatsen over/ under 50 år? Det er desværre kun i meget få tilfælde, at det er lykkedes jobcentret at få indvandrerkvinder på over 50 år i job, hvis de aldrig på et tidligere tidspunkt i livet har været i ansættelsesforhold.

Hvis der ydes et ekstra serviceniveau over for yngre kvinder, vil det samtidig betyde en anerkendelse af, at vi overfor de ældre kvinder skal blive hurtigere til at afklare, at perspektivet for lønarbejde ikke er realistisk for disse. Sagerne skal dermed hurtigere forberedes til at komme på rehabiliteringsteamet, der så vil kunne indstille til fleksjob eller førtidspension.

Ny økologisk valid indsats ift. målgruppen:

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Beskæftigelsesforvaltningen
Aarhus Kommune

Faglig service

Jægergården,
Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 89 40 31 05

Direkte e-mail:
uli@aarhus.dk

Sag: 18/021227-8
Sagsbehandler:
Ulla Lomholdt Istrup
Anne Brændbyge

Skal indsatsen tilrettelægges anderledes, ex. med større fokus på økologisk validitet som metode til at undersøge indvandrerkvindernes funktionsevne? Skal der stilles krav om at jobkonsulenten møder kvinderne i deres hjemlige omgivelser, så der efterfølgende kan arbejdes ud fra et reelt, økologisk kendskab til kvindernes kompetencer?

31. august 2018
Side 2 af 9

Ny helhedsorienteret tilgang til indsatsen:

Skal indsatsen tilrettelægges med større fokus på en helhedsorienteret tilgang, således at der ud over beskæftigelse sættes langt større fokus på kvindernes sundhedsmæssige og sociale udfordringer og en fælles tilgang til løsning heraf?

Der kan ex. udvikles nye metoder til at indhente dokumentations for kvindernes reelle funktionsevne, hvor der lægges mindre vægt på lægernes vurdering, og større vægt på vurderinger foretaget i kvindernes naturlige miljø foretaget af ergoterapeuter og antropologer?

Krav om en aktiv indsats:

Skal der stilles krav til en kontinuerlig aktiv indsats for målgruppen? Trods regelforenklingen kan der være god grund til at fastholde kontinuerlige krav ift. fremmøde og sanktionering ved udeblivelse.

Der kan ex. kræves ugentlige fremmøder i Jobcentret, sundhedsfremmende tilbud, hvis de er sygemeldte, og virksomhedspraktikker i nærområdet ud fra tankegangen om økologisk validitet.

31. august 2018
Side 4 af 9

Baggrundsnotat

31. august 2018
Side 5 af 9

Indledning

Dette notat omhandler indvandrerkvinder med ikke-vestlig baggrund, og kvindelige efterkommere af disse. I notatet benævnes disse under den samlede betegnelse "indvandrerkvinder".

Værdipolitisk afsæt

Der er i dag et voksende gab i vores samfund, med social ulighed, manglende uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette opleves særligt i de udsatte bydele. Det skal sikres, at der bygges bro hen over dette gab, og at der skabes en by i sammenhæng. Alle skal have lige muligheder for at udleve deres drømme og ambitioner, og det skal sikres at der mulighed for social mobilitet – også for denne gruppe af kvinder og deres børn.

Ingen borgere bør overlades til sig selv på passiv forsørgelse. Der skal gøres ihærdige bestræbelser på at bringe indvandrerkvinder tættere på arbejdsmarkedet og for at få disse til at forsørge sig selv og bidrage på arbejdsmarkedet.

Den nuværende udfordring

Faktaboks- centrale nøgletal

Andelen af indvandrerkvinder, som får tilkendt førtidspension, er langt større end den andel, gruppen udgør af den samlede befolkning. På landsbasis er disse overrepræsenterede i tilgangen til førtidspension med 105 % og 149 % i Aarhus.

På landsbasis er indvandrerkvinderne overrepræsenterede på offentlig forsørgelse med 77 %, mens de i Aarhus er overrepræsenterede med 148 %.

Se flere detaljer i bilag 1.

Tallene viser at der bør rettes et særligt fokus på denne gruppe, så det undgås at kvinderne efter en lang årrække på kontanthjælp ender på en førtidspension.

31. august 2018
Side 6 af 9

Mange af disse kvinder har været på offentlig forsørgelse i en længere årrække. Kvinderne har typisk sproglige udfordringer, manglende uddannelse og få faglige kompetencer, og det er vanskeligt at hjælpe kvinderne i gang på arbejdsmarkedet. Dette skyldes både kvindernes få ressourcer, men også en kulturel forskel i kønsrollerne.

Det er et beskæftigelsespolitisk mål for 2019, at flere personer skal i beskæftigelse eller uddannelse, i stedet for at være på offentlig forsørgelse, og at der i indsatsen sættes et særligt fokus på, at indvandrerkvinder kommer i beskæftigelse.¹

På landsplan arbejdes der i Ghetto-udspillet for et opgør med "parallelsamfundet", der anses for at være opstået blandt personer med ikke-vestlig baggrund, hvor mange indvandrere og efterkommere er endt uden tilknytning til det omgivende samfund og uden uddannelse og job.

Beskæftigelsesforvaltningen ønsker derfor, at der sættes særligt fokus på, hvordan vi kan gentænke beskæftigelsesindsatsen for indvandrerkvinder, så disse oplever at de kan forsørge sig selv og bidrage på arbejdsmarkedet, hvor der også er behov for deres indsats.

Hvad er vores konkrete handlerum- hvad gør vi nu og hvad kan vi styrke?

Faktaboks- centrale nøgletal

Anvendelsen af *virksomhedsrettet tilbud* for de langtidsledige indvandrerkvinder ligger på hhv. 24% for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, 7% for ressourceforløbsmodtagere og 36% for ledighedsydelsesmodtagere.

Anvendelsen af *aktivt tilbud* for de langtidsledige indvandrerkvinder ligger på hhv. 75% for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, 82% for ressourceforløbsmodtagere og 69% for ledighedsydelsesmodtagere.

¹ Se flere detaljer i bilag 1.

indsatsen være et særligt fokus på kvinder med indvandrerbaggrund. Se [link](#).

31. august 2018
Side 7 af 9

Den nuværende indsats er spredt over flere driftscentre og består af mangeartede indsatsområder. I nærværende notat fremhæves derfor kun de mest anvendte tilbud/ værktøjer over for langtidsledige indvandrerkvinder.²

Råderummet og indsatsen består primært i:

- **placering i virksomhedspraktik.** *Dog er det i dag ikke er lykkedes i tilstrækkeligt omfang at få indvandrerkvinderne i virksomhedspraktik. Særligt indvandrerkvinder i ressourceforløb udgør en udfordring*
- **Placering i aktivt tilbud.** *Flere af de kvinder, som ikke kan deltage i virksomhedspraktik er i aktivt tilbud, fx vejledning og opkvalificering. En høj andel af indvandrerkvinderne er i et aktivt tilbud i Aarhus. Det vurderes dog, at der bør sættes et langt større fokus på anvendelse af allerede eksisterende tværfaglige tilbud over for kvinderne*
- **Sanktionering.** *Der er mulighed for at sanktionere kvinderne, hvis de udebliver fra tilbud eller ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Dog anvendes sanktion ikke lige så hyppigt som redskab i Aarhus som på landsplan, hvorfor det vurderes, at der skal sættes mere fokus herpå*

Nedenfor redegøres nærmere for den aktuelle indsats over for indvandrerkvinderne og der peges på, hvad der kan styrkes.

Virksomhedspraktik

Virksomhedsstrategien ligger som et fælles udgangspunkt for alle medarbejdere i driften. Der søges derfor altid mulighed for, at der kan iværksættes et virksomhedsrettet tilbud for kvinderne.

Dog kan vi se, at netop indvandrerkvinderne er dårligt repræsenterede i den virksomhedsvendte indsats- både i Aarhus og på landsplan. Særligt i ressourceforløb, har ganske få af kvinderne har været i virksomhedsrettet tilbud.

Sammenligner man andelene af hhv. indvandrerkvinder og etnisk danske kvinder i virksomhedsrettet indsats, ses der især en forskel på kontanthjælp og i ressourceforløb, hvorimod de fleksjobvisiterede indvandrerkvinder ~~kontinuerligt har været i indsats~~ i både 2017 og 2018.

² Ministermål fra Jobindsats.dk: *langtidsforsørgelse opnås ved mindst 3 års offentlig forsørgelse (ekskl. førtidspension), som ikke afbrydes med en kalendermåned uden offentlig forsørgelse*

31. august 2018
Side 8 af 9

Forskellen mellem virksomhedsrettet indsats over for indvandrerkvinder og etnisk danske kvinder kan beklageligvis ikke umiddelbart forklares.

Men der kan tegne sig et billede af, at der ikke eksisterer en tilstrækkelig tro på indvandrerkvindernes evne til at arbejde, når jobcentret helt friholder dem fra en virksomhedsrettet indsats.

Forskningen peger på, at det har en betydning for succesraten med job, at både borger og jobkonsulent bevarer troen på, at indsatsen ender med job. Når borgeren mister troen, skal jobkonsulenten fungere som det vikarierende håb. Friholdelsen for virksomhedsrettet indsats giver dermed dobbelt bagslag, idet kvinderne så også mister muligheden for at få skabt en tro på sig selv.

Anbefaling: Der bør arbejdes med i højere grad at placere indvandrerkvinderne i en virksomhedspraktik, som det ud fra en økologisk tilgang til kvinderne vurderes, at de er i stand til at deltage i. Der bør arbejdes med jobkonsulentens tilgang til og tro på, at kvinderne er i stand til at deltage i virksomhedsrettet tilbud.

Aktivt tilbud

Flere af de kvinder, som ikke kan deltage i virksomhedspraktik, er i tilbud om vejledning og opkvalificering. Det er typisk på Kaffe Fair, SAM-skolen, Kulturgynge og på Virksomhedscentrene på Skejbygaardsvej og Gunnar Clausens Vej. Her arbejdes typisk med mødestabilitet og med at overvinde barrierer for deltagelse på arbejdsmarkedet.

Der er sket en større stigning i brugen af aktive tilbud for langtidsledige indvandrerkvinder fra 2017 til 2018 i Aarhus. Særligt på kontanthjælp og ledighedsydelse, hvor især de fleksjobvisiterede er blevet aktiveret.

Anbefaling: Det vurderes dog, at der bør sættes et langt større fokus på anvendelse af allerede eksisterende tværfaglige tilbud. Beskæftigelsesforvaltningen har mulighed for at trække på sociallæger, psykologer, antropologer, ergoterapeuter og fysioterapeuter som et led i sagsbehandlingen.

Denne tværfaglige ekspertise giver særligt mening i forhold til denne målgruppe, som er karakteriseret ved at have flere konkurrerende lidelser; herunder ofte diabetes, slid og kroniske smerter. Lidelserne udgør ikke i sig selv en hindring for deltagelse på arbejdsmarkedet, men kvinderne oplever det i høj grad selv sådan.

En kontinuerlig kombination af aktive tilbud og samtaler med sociallæge, træningsøvelser ved fysioterapeut og udvikling af "coping-strategier" i

samarbejde med psykolog kan fremadrettet være den kombination, der kan føre til, at kvinderne får troen på, at der også for dem reelt er jobmuligheder, så de kan komme i gang med et forløb på en virksomhed.

31. august 2018
Side 9 af 9

Dette vil være en betydelig investering i kvinderne, men også en indsats som vil kunne forvente at lette presset på andre, kommende, velfærdsydelser; herunder især førtidspension.

Tilbud via MSO og samarbejde med SOC

MSO udbyder en del sundhedsfremmende gratis tilbud på Folkesundhed, som også bruges til at få aktiveret denne målgruppe.

Folkesundhed har træningsfaciliteter og undervisningsseancer med henblik på at bedre kvindernes generelle sundhed og dermed øge deres funktionsniveau.

Folkesundhed har adresse i Ceresbyen, Globus1 (Gellerup/Bispehaven) og på Høgevej (Frydenlund), hvorfor flere af kvinderne har nem adgang dertil. Flere af holdene undervises på arabisk/ somalisk, så der tages højde for sproglige udfordringer.

Socialforvaltningen har flere tilbud, som understøtter indvandrerkvindernes sociale liv. Det er typisk samværstilbud, hvor sårbare/ psykisk syge indvandrerkvinderne får et "fristed".

Anbefaling: Det anbefales at anvende de allerede eksisterende sundhedsfremmende tilbud i højere grad, samt at styrke det eksisterende tværfaglige samarbejde med socialforvaltningen, så der sikres en helhedsorienteret tilgang til kvinderne og deres udfordringer.

Sanktion

Faktaboks

I Aarhus blev 5,6 % af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere sanktioneret i 2017. Dette tal er ens for både etnisk danske og indvandrerkvinder. På landsplan blev hhv. 14,6% etnisk danske og 13,1% indvandrerkvinder sanktioneret.

Der bliver sanktioneret i lavere grad i både ressourceforløb og ledighedsydelse, og kun et fåtal sanktioneres i Aarhus blandt disse.

Der har i de seneste år været et tiltagende fokus på sanktion som redskab til at øge deltagelsen i aktiviteter, som fører til arbejdsmarkedstilknudning.

31. august 2018
Side 1 af 1

Sanktionsopgaven for uddannelses- og jobparate borgere varetages i pt i tre sanktionsenheder, som blev etableret første gang i oktober 2016. I øjeblikket arbejdes der på at udvide målgruppen for sanktionsenhederne således, at de også skal varetage sanktionsopgaven overfor de aktivitetsparate borgere. I arbejdet pågår der også overvejelser om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at slå de tre enheder sammen til én central sanktionsenhed.

Anbefaling: Der skal sættes fokus på mere konsekvent sanktionering af målgruppen ved udeblivelse og manglende rådighed. Her skal der indtænkes at der i indsatsen er taget højde for kvindernes udfordringer og ressourcer og kun iværksat tilbud, som kvinderne kan honorere og deltage i.

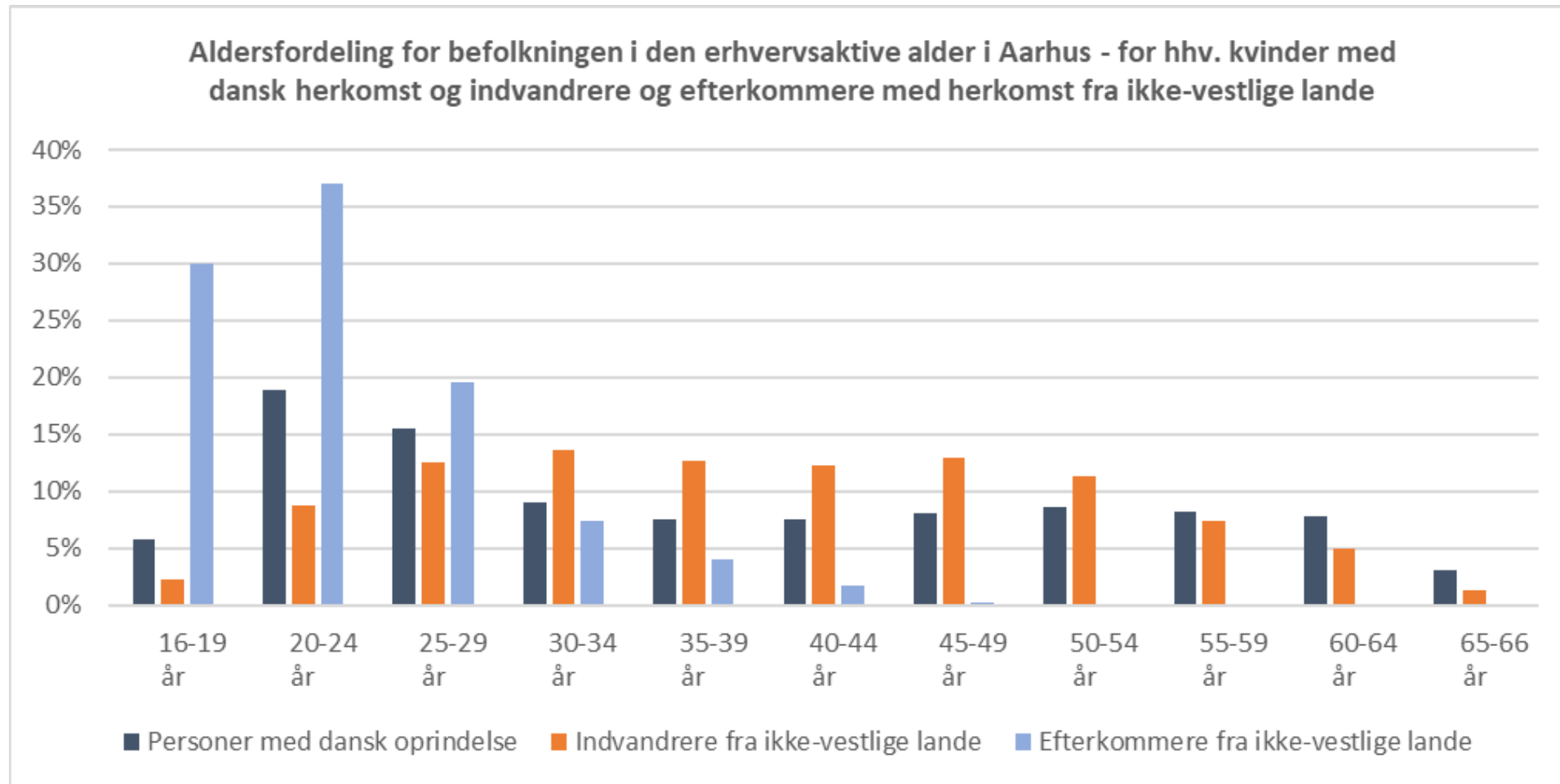
Det vurderes klart, at dette redskab aldrig kan stå alene, og man samtidigt skal forsøge at fremme motivationen og troen på job.

Bilag 2/2

Dokument Titel:	Befolkningen fordelt på ydelsesgrupper mv
Dagsordens titel:	Temadrøftelse - Gentænkning af beskæftigelsesindsatsen for indvandrerkvinder med ikke-vestlig baggrund
Dagsordenspunkt nr	2.1

Store forskelle på aldersstrukturen blandt kvinder i den erhvervsaktive alder

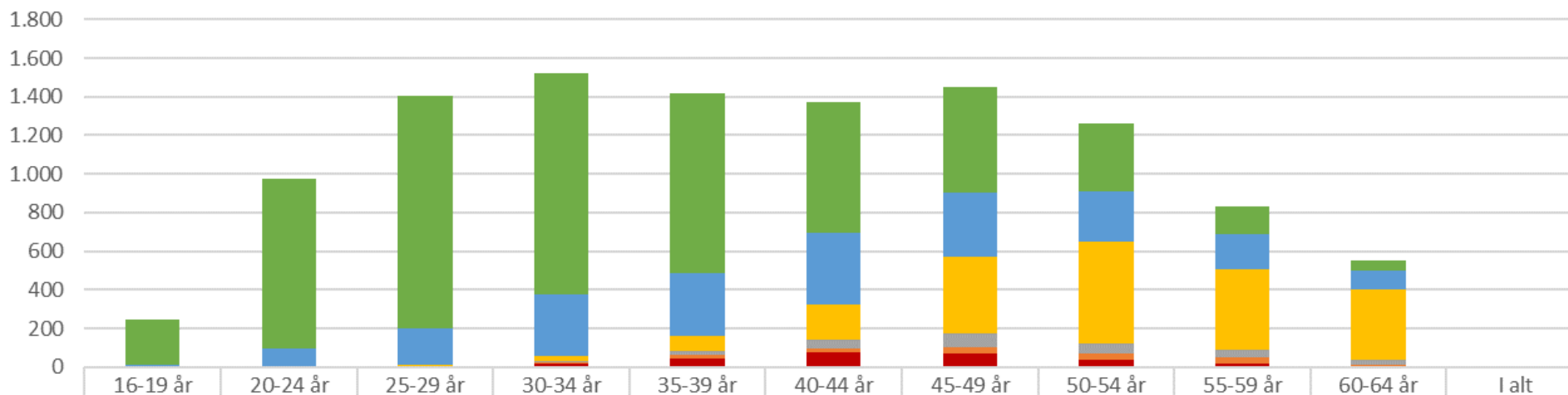
- Figuren viser, at i befolkningen i Aarhus er ikke-vestlige indvandrerkvinder overrepræsenteret i aldersgrupperne mellem 30 og 54 år og efterkommere er overrepræsenteret med unge.

Befolkningen fordelt på ydelsesgrupper

- Figuren viser, at blandt indvandrerkvinder fra ikke-vestlige lande er der flest på offentlig forsørgelse i aldersgrupperne fra 40 år og ældre.

Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande i befolkningen i Aarhus i 2. kv. 2018

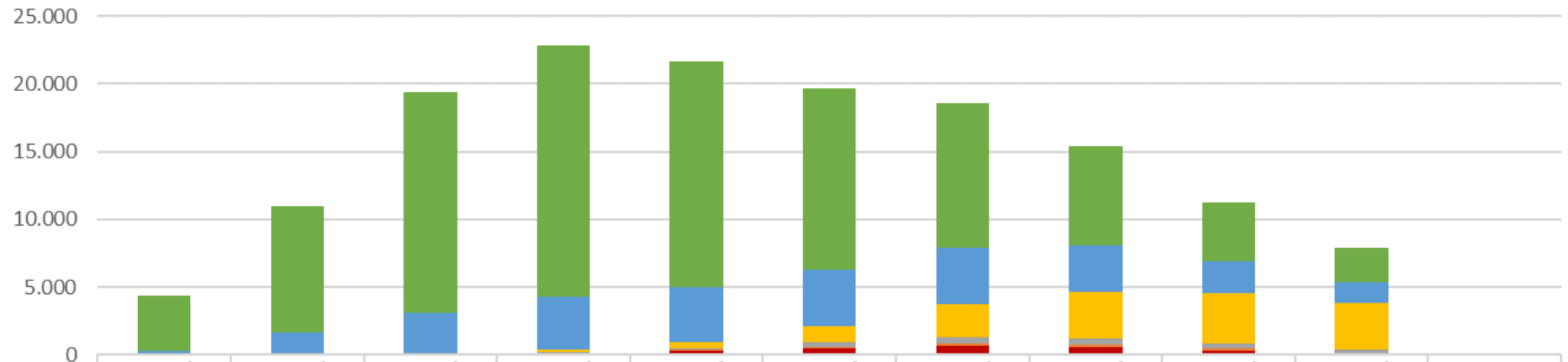

Aarhus

Befolkningen i hele landet med kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande fordelt på ydelsesgrupper

Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande i befolkningen i hele landet i 2. kvrt. 2018

Hele landet

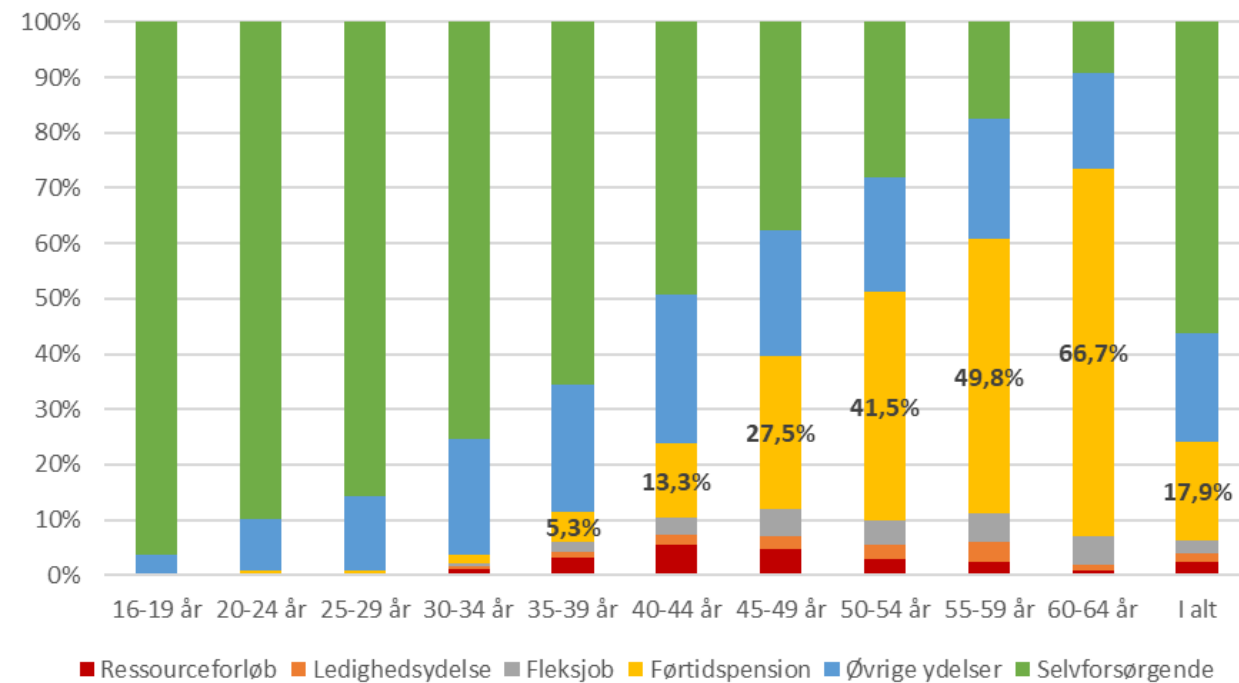

	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	I alt
Befolkningen i alt	4.364	10.943	19.430	22.853	21.674	19.704	18.541	15.446	11.227	7.875	152.057
■ Selvforsørgende	4.021	9.302	16.351	18.593	16.650	13.389	10.651	7.346	4.267	2.458	103.028
■ Andre komm. ydelser	336	1.588	2.934	3.879	4.066	4.227	4.180	3.460	2.415	1.541	28.626
■ Før tidspension	7	39	86	197	419	1.160	2.440	3.464	3.714	3.480	15.006
■ Fleksjob	0	0	6	36	167	297	447	428	365	227	1.973
■ Ledighedsydelse	0	1	5	29	78	121	166	190	131	62	783
■ Ressourceforløb	0	13	48	119	294	510	657	558	335	107	2.641

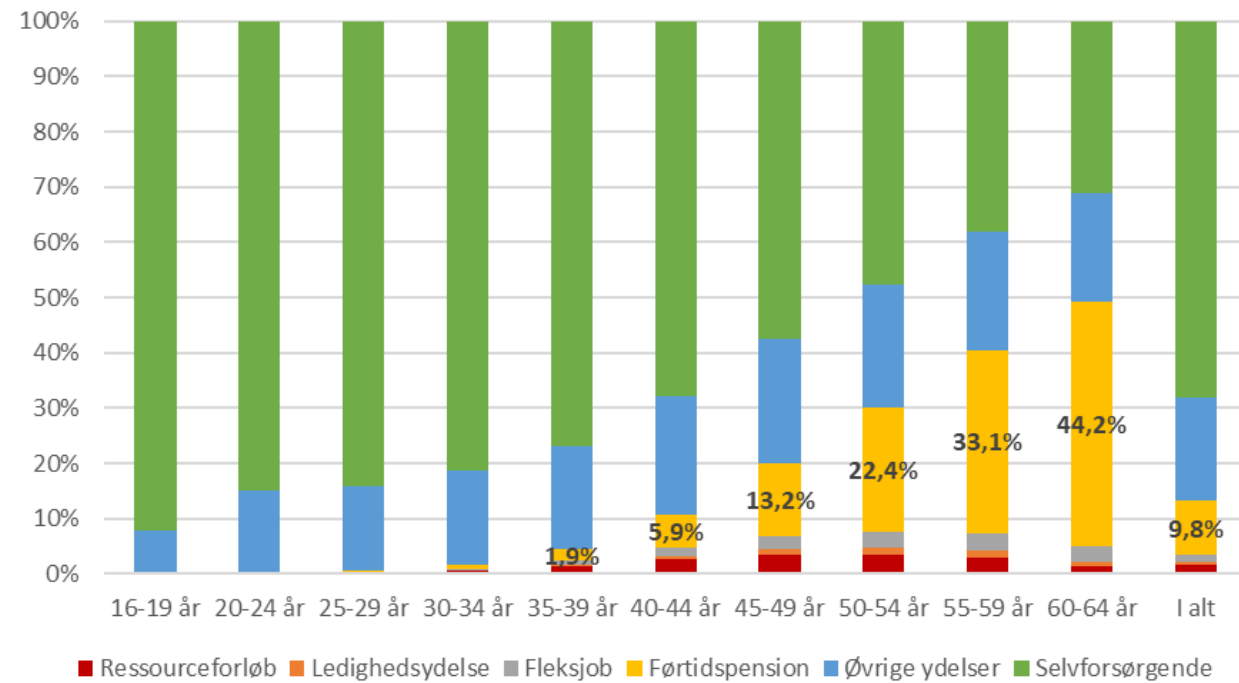
Højere andel på kommunal forsørgelse i Aarhus end på landsplan

- Figuren viser, at blandt indvandrerkvinder fra ikke-vestlige lande i Aarhus, er flere på offentlig forsørgelse end på landsplan – især i aldersgrupperne 40+ år, hvor der især er mange på førtidspension.

Aarhus

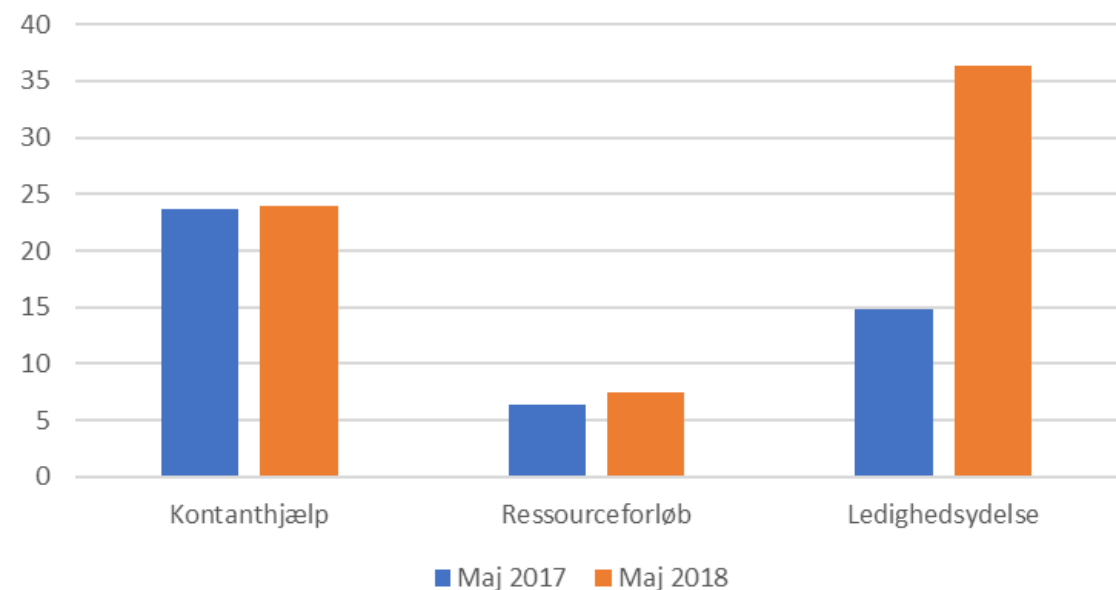
Hele landet

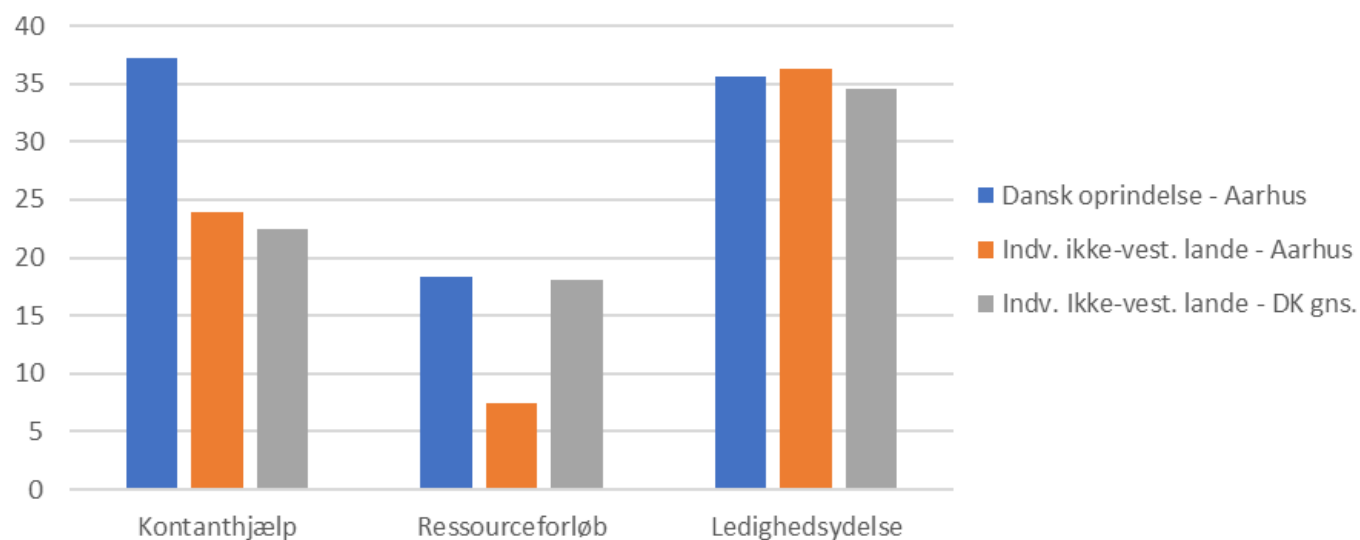
I det seneste år er flere langtidsforsørgede ikke-vestlige kvinder kommet i et virksomhedsrettet tilbud.

- Ift. kvinder med dansk oprindelse i Aarhus er andelen lav for kontanthjælp og ressourceforløb. Og ift. landsgennemsnittet er andelen lav for ressourceforløb.

Andel af langtidsforsørgede ikke-vestlige kvinder i Aarhus med virksomhedsrettet tilbud i maj 2017 og maj 2018

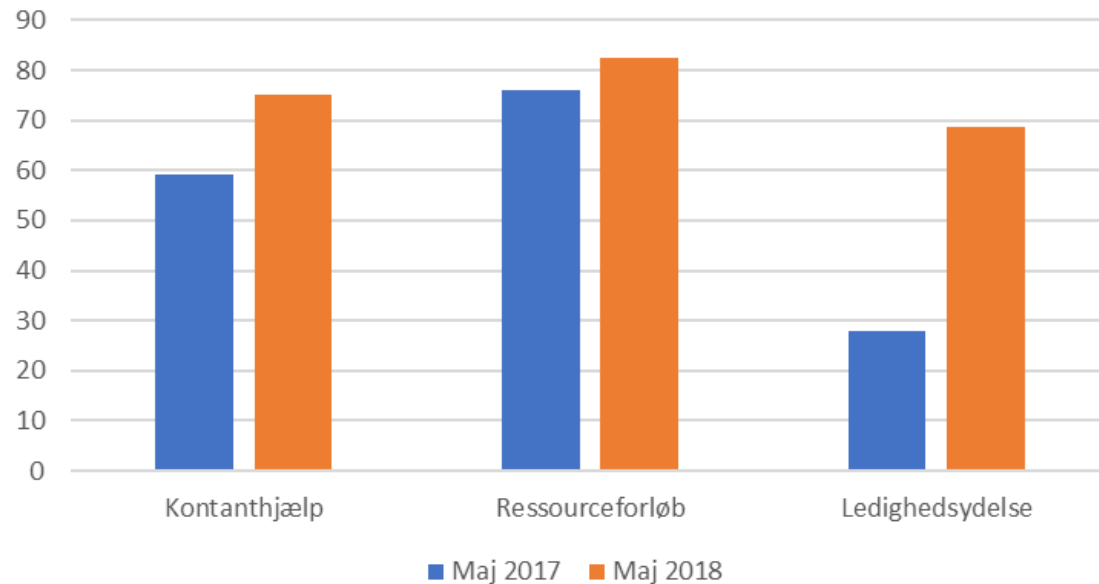
Andel af langtidsforsørgede kvinder med virksomhedsrettet tilbud i maj 2018

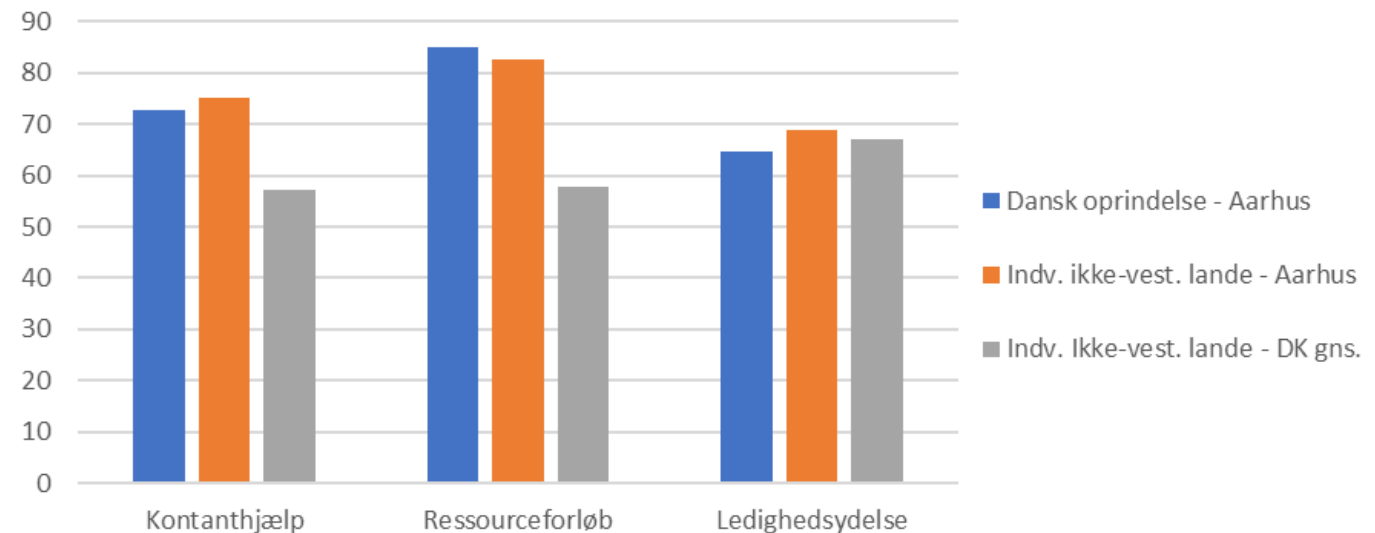
I det seneste år er flere langtidsforsørgede ikke-vestlige kvinder kommet i et aktivt tilbud.

- Og andelen er på ca. samme niveau som for danske kvinder og højere end landsgennemsnittet

Andel af langtidsforsørgede ikke-vestlige kvinder i Aarhus med aktivt tilbud i maj 2017 og maj 2018

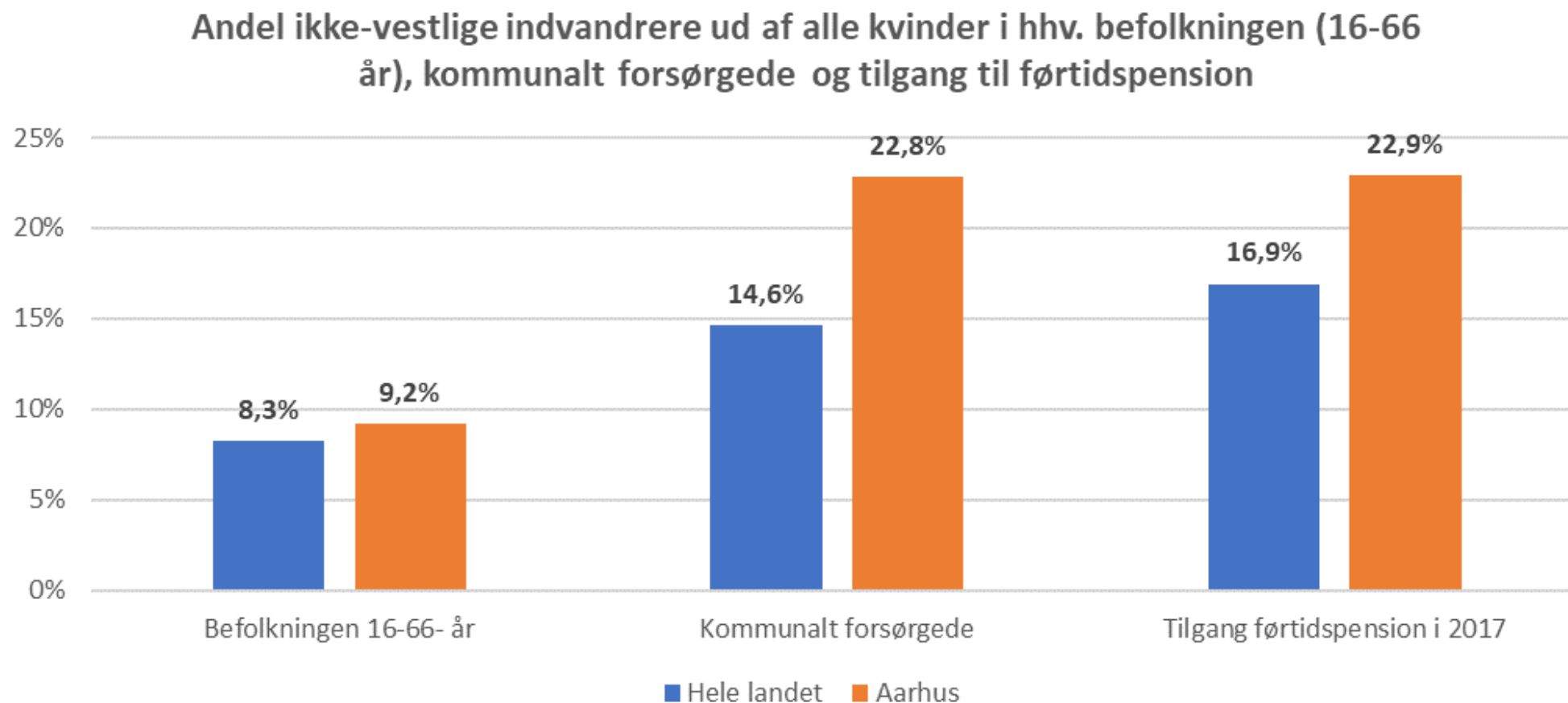

Andel af langtidsforsørgede kvinder med aktivt tilbud i maj 2018

Overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrerkvinder på kommunal forsørgelse, herunder også som tilkendes førtidspension.

- Kommunal forsørgelse: Overrepræsentation på 77% i hele landet og 148% i Aarhus
- Tilgang til førtidspension: Overrepræsentation på 105% i hele landet og 149% i Aarhus

Bilagsforside

Dokument Titel: Bordrunde

Dagsordens titel Bordrunde

Dagsordenspunkt nr 3.3

Bordrunde: